

שרה יפת
מחקרי מקרא

אסופות

כא

שרה יפת

מחקרי מקרא

מוסד ביאליק • ירושלים

Sara Japhet
Biblical Studies

עריכת לשון והתקנה: דפנה לביא

הספר יצא לאור בסיוע

מפעלי ספרות יהדות

מסת"ב 9-357-536-965-978 ISBN
© כל הזכויות שמורות למוסד ביאליק • ירושלים תשפ"ג

הפקת סדר ועימוד: שולמית ירושלמי, ירושלים

הדפסה וכריכה: דפוס פרינטיב

Copyright by the Bialik Institute, Jerusalem 2022

www.bialik-publishing.co.il

Printed in Israel

תוכן העניינים

ט	רשימת קיצורים
יג	מבוא

שער ראשון: מחשבת המקרא וספרותו

חלק ראשון: מאמרים

3	פרק א: 'מקום קדוש' במחשבה המקראית
17	פרק ב: המונח 'גר' ותפיסת הגיור הדתי במקרא
	פרק ג: בצלם אלוהים או מצלע האדם? מעמד האישה במחשבת המקרא
33	לאור סיפורי הבריאה
40	פרק ד: ניסיון העקדה וניסיון איוב – מה ביניהם?
54	פרק ה: חוקי שחרור עבדים ושאלת היחס בין קובצי החוקים במקרא
72	פרק ו: ממקדש מלך לעיר הבחירה: פרקים בתולדות ירושלים
90	פרק ז: נאום הנביא בשופטים ו, ז-י: עיון מחודש
99	פרק ח: 'יד ושם' (ישעיה נו, ה): הצעה חדשה
110	פרק ט: חירות הרוח: משנת קהלת לדורות
120	פרק י: נישואים לנשים נוכריות: כן או לא?
134	פרק יא: סגנון אנתולוגי בספרות המקרא

חלק שני: הרצאות

150	פרק יב: בעלות על קרקעות וירושת הארץ בחוק המקראי ובמחשבה המקראית
162	פרק יג: 'זכר ונקבה ברא אותם': תפיסת האישה ומעמדה במקרא – דברי מבוא
173	פרק יד: מנהיג ומנהיגות במקרא
	פרק טו: היבטים אחדים של הגדרת הזהות בימי בית שני: מסורת יציאת
178	מצרים ותפיסת הבחירה

- 192 פרק טז: קורבן הפסח במקרא ובתולדות ישראל בתקופת המקרא
- 200 פרק יז: הישרדות ותחייה: שני מודלים של הקיום היהודי בתקופה הפרסית
- 208 פרק יח: מספר שיטות כרונולוגיות ומשמעותן ההיסטורית והספרותית
- פרק יט: השקפתו ההיסטורית של ספר מלכים והתבטאותה במעשה
- 221 עריכת הספר
- 231 פרק כ: רפורמה ורפורמת-נגד בתקופת הבית הראשון

שער שני: המקרא וההיסטוריה

חלק ראשון: מאמרים

- 247 פרק כא: בחיפוש אחר 'ישראל הקדום': רוויזיה בכל מחיר
- 265 פרק כב: התנ"ך וההיסטוריה

חלק שני: הרצאות

- פרק כג: תולדות ישראל בתקופת המקרא: כיצד? בעקבות נדב נאמן:
- העבר המכונן את ההווה: עיצובה של ההיסטוריוגרפיה המקראית
- 271 בסוף ימי הבית הראשון ולאחר החורבן

שער שלישי: פרשנות המקרא

- 281 פרק כד: המטוטלת של המתודולוגיה הפרשנית: מן הפשט אל הדרש ובחזרה
- פרק כה: שתי הקדמות של ר' שמואל בן מאיר (רשב"ם): לשיר השירים
- 299 ולמגילת איכה
- פרק כו: פירוש אנונימי לשיר השירים בכתב יד פראג (חומש איגר):
- 317 מבוא ומהדורה ביקורתית
- פרק כז: 'אזן מלין תבחן: מחקרים בדרכו הפרשנית של ר' אברהם אבן עזרא:
- 361 בעקבות ספרו של פרופ' אוריאל סימון
- 367 פרק כח: פירוש על ספר שופטים ב'גנזי אירופה'
- פרק כט: פרשנות המקרא כביטוי להסתגלות חברתית ותרבותית:
- 380 פירוש אנונימי לשיר השירים כמקרה לדוגמה

שער רביעי: מחקר המקרא בישראל

399	פרק ל: המחקר וההוראה האקדמית של המקרא בישראל
412	פרק לא: ייסודו וראשית תולדותיו של החוג למקרא תרפ"ה-תש"ט (1925-1949)
435	פרק לב: 'האם קיימת גישה יהודית ייחודית למקרא?': שיח חוקרים
441	רשימת המקומות שפרקי הספר הופיעו בהם בעבר
446	מפתחות
446	מפתח המקורות
465	מפתח מחברים
481	מפתח העניינים